

Asia: VN/5698/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit suojeluesityksenteko-oikeutta ja suojeluesityksestä kuulemista koskeviin ehdotuksiin

Rekisteröityjen yhteisöjen toimialaa on laajennettu niin, että kulttuuriperinnön vaalimisen lisäksi myös rakennetun ympäristön laatuun vaikuttaminen voi kuulua kelpuutettavan yhteisön toimialaan. Tämä on hyvä lisäys, sillä kulttuuriympäristön vaaliminen on jo käsitteenä vaikea eikä välttämättä tule heti mieleen esim. yhdistystä perustettaessa, vaikka rakennetun ympäristön laatuseikat olisivatkin toiminnan ytimessä.

Valtakunnalliset ja alueelliset vastuumuseot olisi hyvä mainita tahoina, joilla on esityksenteko-oikeus, koska vaikka museota ylläpitävä kaupunki tai säätiö olisi siihen joka tapauksessa oikeutettu, antaisi se uuden museolain myötä nimetyille vastuumuseoille selkeämmän roolin vastuualueellaan.

Valtioneuvoston asetuksella annettavat tarkemmat säännökset esityksen sisällöstä tulevat varmasti olemaan paikallaan.

Kohdassa 'muuta huomioita esitysluonnoksesta' on esitetty pykäläkohtaiset muutosehdotukset.

Kommentit alustusmenettelyn purkamiseen ja muutoksenhakua koskeviin ehdotuksiin

Muutos on hyvä, koska rakennussuojeluprosessista jää yksi vaihe pois ja ELY-keskuksen päätöksestä voi suoraan valittaa hallinto-oikeuteen. Ympäristöministeriön vahvistaminen on koskenut myönteisiä rakennussuojelupäätöksiä, joten mikäli päätös muuttui ministeriön vahvistuksen yhteydessä, oli se kielteiseen suuntaan. ELY-keskusten päätösten pyörtäminen ympäristöministeriössä ei antanut kansalaisille selkeää kuvaa järjestelmästä tai sen toimivuudesta.

Kommentit ehdotettuihin poikkeamisluvan edellytyksiin ja lupamenettelyyn

Poikkeaminen on yksi tämän lain ja maankäyttö- ja rakennuslain rajapinnoista. On tärkeää, ettei toisella lailla myönnetä sellaista poikkeamista, mitä toisen lain mukaisella päätöksellä ei voi toteuttaa. Hierarkian tässä tulisi mennä niin, että lailla rakennusperinnön suojelemisesta suojellun kohteen suojelumääräyksistä poikkeamista haetaan ensin tämän lain nojalla ja sen jälkeen, mikäli

rakennusvalvontaviranomainen edellyttää muita lupia tai menettelyjä, ne tehtäisiin vasta kun on nähty tämän lain mukainen poikkeamispäätös.

Kommentit korvaussäätelyä koskeviin ehdotuksiin

On hyvä, että korvausasiat säilyvät keskitetysti ympäristöministeriössä.

Kommentit ehdotuksiin, jotka koskevat rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa

Rakennusuojelurikkomuksiin on lisätty poikkeamispäätöksen ehtojen rikkominen. Tarkastuksen suorittajiin voisi lisätä ELY-keskuksen ja Museoviraston rinnalle tarvittaessa alueellisen vastuumuseon ja omalla vastuusektorillaan valtakunnallisen vastuumuseon.

Kommentit viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevaan ehdotukseen

Tämä on asiallinen lisäys lakiin.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Alvar Aalto -säätöön kannan mukaan:

4 §:n kolmanteen momenttiin tulee lisätä ”Lisäksi valtakunnallinen tai alueellinen vastuumuseo voi tarvittaessa toimia asiantuntijana yhteistyössä Museoviraston ja saamelaimuseo Siidan kanssa.”

5 §:n toiseen momenttiin tulee lisätä uusi kohta ”x) valtakunnallinen vastuumuseo, jonka vastuun piiriin rakennus (kohde) kuuluu tai alueellinen vastuumuseo, jonka alueella rakennus (kohde) sijaitsee.”

7 §:n ensimmäiseen momenttiin tulee lisätä ”Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on myös pyydettävä rakennuksen (kohteen) sijaintikunnan ja Museoviraston sekä tarvittaessa muun asian kannalta olennaisen yhteisön lausunto. Valtakunnallisen merkityksen määrittelyn osalta tulee pyytää myös sen valtakunnallisen vastuumuseon lausunto, jonka vastuun piiriin rakennus (kohde) kuuluu.”

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[AAS lausunto RP-lakimuutoksesta.pdf](#)

Lindh Tommi
Alvar Aalto -säätö